

SZILÁGYI LAURA MENTA

KOLOPHÓNI NIKANDROS
ALEXIPHARMAKÁJA

Egy ókori költő-orvos
világképe és modern recepciója

Kolophóni Nikandros két, mérgekről, mérgezésekről, illetve azok gyógy módjairól szóló hellénisztikus tankölteménye, a Thériaka és az Alexipharmaka nem számít közkedveltnek a filológusok körében. A monográfia első részében ennek a negatív megítélésnek az okait keressük. A nikandrosi műveknek az eddigi, főként esztétikaalapú vizsgálata helyett e könyvben a költői formára és a toxikológiai témára nem egymást kizáró, hanem éppenséggel egymást elősegítő tényezőkként tekintünk, amit az Alexipharmakában található költői eszközök elemzésével illusztrálunk. A lista, a variáció, az etimológia, az enargeia, a hasonlatok, a paradoxográfia, a földrajzi kitérők, illetve a mitológia és az aitiológia alkalmazásával Nikandros egyszerre tud szórakoztatni és tanítani. Az Alexipharmaka didaktikus és poétikai jellemzőin túl igyekeztünk feltárni a tankölteményből a szerző világképéről, értékrendjéről kiolvasható részleteket is. A költő művében megbújó gondolatok a gyógyításról, halálról, természetéről, istenekről, örületről és tudásról összetett világképre mutatnak rá, amely Nikandrost néhol szigorú, ám összességében pozitív életszemléletű szerzőként láttatja.

Szilágyi Laura Menta (1991) klasszika-filológiai tanulmányait a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, illetve a Groningeni Egyetemen (RUG) végezte. Doktori fokozatot 2021-ben szerzett. Kutatási területei a hellénizmus kori görög irodalom, a tanköltemények, s ezen belül is Kolophóni Nikandros munkássága.

